

چه وزیری می‌خواهند؟

شرط و شروط نمایندگان برای رای اعتماد به گزینه پیشنهادی اقتصاد

و در این ماه‌های اولیه در آن حاصل نشده، باید گزینه‌ای برای وزارت اقتصاد برگزیند که بنابر وعده‌های انتخاباتی‌اش آنقدر تخصص‌اش بر عقاید سیاسی‌اش بیچربد که تندرورها نتوانند بر او بتازند. اما به واقع پیدا کردن چنین فرد متخصص و معتدلی در طیف مورد نظر سوپرانتقالی‌ها مانند گشتن دنبال سوزن در انبار گاه است. از رویی

زمانی که مسعود پزشکیان با شعارهای اجتماعی و سیاسی پیروز میدان انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری شد، شاید به ذهنش هم خطور نمی‌کرد که اولین ضربه را از اقتصاد بخورد؛ آنهم پیش از سال جدید و دقیقاً در اوج و ببحوجه فعالیت‌های مالی و بحران جنگ اقتصادی. اما استیضاح وزیر اقتصاد اتفاق افتاد و حالا دولت می‌داند که وفای با یک گروه سیاسی تندررو قابل تحقق نیست، حتی اگر به ظاهر با آغوشی باز و رویی گشاده به سمت بیابند. در این وانفسا پزشکیان علاوه بر مدیریت حوزه اقتصادی، که موفقیت محسوس و ملموسی تا الان

پریسا هاشمی
گزارشگر پارلمانی هم‌میهن

عکس: ایرنا

نتیجه تمدن غرب می‌شود غزه

محمد رضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور در آیین تکریم و معارفه رئیس بنیاد ایران‌شناسی گفت: «امروز ما با مسئله ایران‌هراسی روبه‌رو هستیم؛ مسئله ایران‌هراسی ظلم به تمدن است؛ تمدن نجات‌بخش. ما بر این باوریم که تمدن ایرانی و فرهنگ ایرانی نجات بشر و بشریت هست در کنار اسلام که خیلی سریع اسلام را جذب می‌کند و دیگر فرهنگ ایران و فرهنگ اسلامی را ما جدا نمی‌کنیم، امروز کلمه ایران یعنی ایران اسلامی.» وی ادامه داد: «نتیجه تمدن غرب می‌شود غزه؛ نتیجه تمدن ایران را نگاه کنید یعنی افتخار یعنی غرور. شما هر جایی بروید به ایرانی بودن خودتان افتخار می‌کنید. این ایران‌هراسی به صورت کاذب توسط مدعیان تمدن تحمیل شده است.»

رحیم قمیشی آزاد شد

سایت انصاف‌نیوز از آزاد شدن رحیم قمیشی خبر داد. بنابر گفته این سایت، آزادی رحیم قمیشی موقت و به قید وثیقه دو میلیارد تومانی بوده است و او منتظر تعیین وقت دادگاه است. رحیم قمیشی رزمنده و آزاده دوران دفاع مقدس در اعتراض به حصر غیرقانونی ۱۵ ساله میرحسین موسوی، ره‌نورد و کروی برای ۲۵ بهمن در خواست تجمع داده بود که بازداشت شد.

پایان ماه عسل وفاق

احمد حکیمی‌پور، فعال سیاسی اصلاح طلب در گفت‌وگو با ایلنا گفت: «الان گرفتاری نظام سیاسی ما این است که به ندرت اکثریت مجلس با دولت هماهنگ است. موارد زیادی داریم که مجلس در دست جناح یا دولت در جناح دیگری است که عملاً این کار استهلاک نیرو است و باید فکر دیگری برای آن کرد. نمی‌شود که آقای پزشکیان رقیبش را به عنوان وزیر اقتصاد معرفی کند، این به نوعی تمسخر انتخابات است و این را اصلاً در حد تعارف هم درست نمی‌دانم و این توهین به رای مردم است.» وی افزود: «آقای پزشکیان مشی وفاق را در پیش گرفته است اگر مجلس با آن همراهی نمی‌کند، به مردم بگویند که شما به من رای دادید که من کار کنم اما مجلس ۴ درصدی به من اجازه نمی‌دهد کار کنم. آقای پزشکیان با همان صدافتی که از مردم رای گرفته، باید به آن عهدی که دارد، وفادار باشد و با مردم راحت صحبت کند و اگر مجلس نمی‌گذارد که کار کند، ولو اینکه آقای پزشکیان خیلی کوتاه آمده و با اصطلاح برنامه یا شعار فائق آمده بر رقیبانش در مدیریت کشور میدان داده است، لذا بهتر است که با رای‌دهندگان خودشان خیلی مسائل را مطرح کنند و به آن عهدی که دادند وفادار بمانند.» حکیمی‌پور همچنین تصریح کرد: «به نظر من خیلی زود ماه عسل پروژه وفاق در کشور به پایان رسید و به نوعی شاهد هستیم یک جریان می‌گوید وفاق با من باشد. نه وفاق با هم باید باشد. آقای پزشکیان به دنبال وفاق با هم بود اما ظاهراً عده‌ای می‌خواهند وفاق یک‌طرفه با آن‌ها باشد و همه با آن‌ها هماهنگ شوند.»

نگاه اصلاح طلب

بودن سیاست‌های ارزی نمی‌توان خیلی آن را کنترل کرد. اما حرفم این است که مسائل موجود در کشور مانند تحریم‌ها، جنگ اقتصادی و شرایط روانی دیپلماسی خارجی در حوزه آژانس انرژی اتمی، موضوعات منطقه‌ای و حتی اتفاقاتی که در آمریکا اتفاق می‌افتد و سایه آن حاکم است، دلیلی نیست که وزیر اقتصاد، تیم اقتصادی، رئیس بانک مرکزی و وزیر صمت از اصلاحاتی شانه خالی کنند که منجر به افزایش تاب‌آوری اقتصاد ایران، کاهش رانت برای برخی گروه‌ها، شفاف‌سازی و مبارزه با فساد می‌شود. این وظایفی است که وزیر اقتصاد باید به آن تن دهد و در رأس تیم اقتصادی به سمتی برود که مشکلات را مرتفع کند؛ مجلس هم به شدت همراه است.

«در جلسه استیضاح آقای همتی یکی از نمایندگان گفت که آقای همتی به جای نگاه به خارج از کشور باید قانون «از کجا آوردید» را اجرا می‌کرد. با اجرای این قانون، بخشی از ناترازی‌های مالی کشور حل خواهد شد»

حالا من این مورد خاص را به یاد ندارم. قطعاً این قانون اثرگذار اقتصادی عامل مشکلات یا حل مشکلات و ناترازی‌ها نیست. قطعاً موضوع به نوع سیاست‌گذاری‌های ما در نظام اقتصادی کشور برمی‌گردد. تا وقتی نظام اقتصادی کشور را از سمت تصدی‌گری دولت (که برای کلیت سیستم اجرایی شریین است و امضاها، منابع و ثروت‌ها، هیئت‌مدیره‌ها و رانت‌ها را در اختیار دارد) از سیستم دولت به سیستم بخش خصوصی منتقل نشود، قرار نیست به هیچ کدام از خواسته‌های برنامه هفتم، سند چشم‌انداز و سیاست‌های مقام معظم رهبری برسیم. البته باید گفت که حتماً قانون «از کجا آوردید» خوب است و باید در دهه‌های گذشته آن را ابلاغ و اجرا می‌کردند تا از فساد و سوءاستفاده‌ها جلوگیری شود که اثر بالایی خواهد داشت.

«آیا وزیر اقتصاد می‌تواند با شفاف‌سازی به ویژه در بودجه می‌تواند اقتصاد را به سمت بهتری هدایت کند؟»

اگر منظور شما از شفاف‌سازی بودجه این است که مشخص کنیم ردیف‌های بودجه به کدام نهاد و موضوع مربوط است، که در حال حاضر این شفافیت وجود دارد و در بودجه تاریکخانه‌ای وجود ندارد. اما قصه این است که سال‌هاست که می‌دانیم چه بودجه‌هایی برای نهادهای مختلف بنیادهای فرهنگی، صداوسیما، بهداشت و درمان، امنیت و آموزش و پرورش هزینه می‌شود. حتی امسال میزان بشکه نفتی که جهت تقویت بنیه دفاعی در اختیار نیروهای مسلح

مصطفی پوردهقان عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد:

لزوم تثبیت وضعیت کنونی توسط وزیر اقتصاد بعدی

رئیس‌جمهور فردی را انتخاب کند که نسبت به این شرایط آگاه باشد و به دنبال بهتر شدن شرایط اقتصادی باشد.

«لطیف سیاسی و فکری وزیر پیشنهادی دولت چهاردهم برای مجلس مهم است؟»

من در مورد کلیت مجلس به این سوال جواب می‌دهم و درباره کسانی که بغض سیاسی دارند و به دلیل باخت انتخاباتی رقیب آقای پزشکیان و کسانی که آبخورشان از آن سمت است صحبت نمی‌کنم. فضای حاکم بر اکثریت نمایندگان این است که وزیر پیشنهادی لباس سیاسی به تن نداشته باشد و بنای این دولت مبنای اعتدال اصلاح‌طلبی و وفاق را بپذیرد. امیدواریم به قول معروف وزیری اهل تعامل و در فضای فکری این دولت روی کار آید. مجلس هم حتماً همراهی خواهد کرد. در حقیقت تفکرات سیاسی وزیر نباید به تفکرات اقتصادی او بچربد.

«معمولاً گفته می‌شود نرخ ارز در اختیار وزیر اقتصاد نیست. سیاست‌های پولی و مالی به‌ویژه نرخ ارز خارج از ید و اختیار وزیر است؟»

اگر دیوارکشی کنیم که کجای سیاست‌های مالی در اختیار وزارت اقتصاد و کجای سیاست‌های پولی در اختیار بانک مرکزی است، خیلی نمی‌توان واضح گفت. هر چند که در تعریف‌های جداگانه برای وزارت اقتصاد سیاست‌مالی را در نظر گرفتیم و برای بانک مرکزی سیاست پولی، اما این دو موضوع درهم آمیخته است. وزیر اقتصاد در ترکیب ساختار بانک مرکزی جایگاه خوبی دارد و رئیس بانک مرکزی را پیشنهاد می‌دهد.

اما مسئولیت اصلی سیاست‌گذاری و پذیرش این مسئولیت بر عهده رئیس بانک مرکزی است. یک بخشی از سیاست‌های ارزی ما (که یک نوع سیاست پولی است) در زمینه اقتصادی است اما این سیاست‌ها در کشور ما از انتظارات تورمی که مردم هر روز از اخبار سیاسی دنبال می‌کنند، ناشی می‌شود. به همین دلیل حتی اگر ریاست بانک مرکزی و وزارت اقتصاد ادغام شوند، به واسطه اینکه نداشتن اختیار و متغیر برون‌زا

مجلس وزیر اقتصاد را با استیضاح در ماه پایانی سال برکنار کرد و حالا باید دولت به دنبال وزیری باشد که از یک سو در چارچوب مسیر و هم هدف با وعده‌هایش در انتخابات باشد و در این کار زبردست به شمار آید و از سوی دیگر بتواند از گیت مجلس تندررو عبور کند. در این زمینه مصطفی پوردهقان، عضو کمیسیون اقتصادی و نماینده اردکان در مجلس گفت‌وگویی با هم‌میهن داشته است که در ادامه می‌آید:

«آیا نمایندگان مجلس درباره معیارهای رای اعتماد به وزیر پیشنهادی اقتصاد به جمع‌بندی رسیده‌اند؟ به نظر شما دولت برای گزینش باید چه شاخص‌هایی را در نظر بگیرد؟»

معمولاً جمع‌بندی در این مورد روال نیست. این موضوع در زمین خود دولت است که با توجه به شرایط روز اقتصادی کشور یک نفر را نه به عنوان منجی، بلکه به عنوان کسی معرفی کند که پازل تیم اقتصادی را تکمیل بکند. این فرد باید اقتصاددان بوده و تجربه کاری داشته باشد. موضوع مهم این است که این فرد باید بر شرایط سیاست خارجی فعلی اشراف داشته و در جریان کامل وضعیت اجتماعی کشور باشد. او باید با فکت‌های دنیای واقعی اقتصاد آشنا باشد که فردا در دام؛ «من این مسائل را نمی‌دانستم» یا «این موارد در اختیار من نیست» نیفتد و دچار این فضاها نشود. در حال حاضر، کشور در شرایط خاصی قرار دارد و هر کسی که در وزارت اقتصاد حضور پیدا می‌کند و می‌پذیرد که باید ایثار کند، باید چند موضوع اساسی را در ذهن و دستور کار داشته باشد: اول اینکه بداند اوضاع اقتصادی کشور به جایی رسیده که تاب‌آوری و وضعیت معیشتی مردم در پایین‌ترین حد قرار گرفته است و شرایط معیشتی و قدرت خرید دهک‌های پایین و قشرهای ضعیف جامعه بسیار شکننده است. پس وزیر باید به سمت سیاست‌های کوتاه‌مدت رفاهی و حمایتی برود و در عین حال اصلاح ساختار اقتصادی کشور را در نظر بگیرد. در نهایت باید اجرای سیاست‌های بلندمدت برای مقابله و مبارزه با باندی‌هایی را در دستور کار قرار دهد که برای ماندگاری وضعیت فعلی تلاش می‌کنند. این باندی‌ها به دنبال آن هستند که اقتصاد غیررسمی، یارانه‌ها، نرخ ارز ترجیحی و نرخ‌های دونرخی ارز وجود داشته باشد. کسانی که زیست و حیات‌شان در بازارهای غیررسمی بازارهای سیاه و بازارهایی رانتی است. به هر حال وزیر اقتصاد کار بسیار سختی در پیش دارد و امیدوارم آقای